

16.4.2024

A9-0285/ 001-001

AMENDEMENTEN 001-001

ingediend door de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en de Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid

Verslag

Malin Björk, Eugenia Rodríguez Palop

A9-0285/2023

Wijziging van Richtlijn 2011/36/EU inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan

Voorstel voor een richtlijn (COM(2022)0732 – C9-0431/2022 – 2022/0426(COD))

Amendement 1

AMENDEMENTEN VAN HET EUROPEES PARLEMENT*

op het voorstel van de Commissie

2022/0426(COD)

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Richtlijn 2011/36/EU inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 82, lid 2, en artikel 83, lid 1,

* Amendementen: nieuwe of vervangende tekst staat in vet en cursief, schrappingen zijn met het symbool **■** aangegeven.

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

[Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's²⁷,]

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Mensenhandel is een ernstig, veelal in het kader van georganiseerde misdaad gepleegd misdrijf, een grove schending van de grondrechten en uitdrukkelijk verboden bij het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Het voorkomen en bestrijden van mensenhandel, **het eerbiedigen, beschermen en bevorderen van de rechten van alle slachtoffers van mensenhandel en het ondersteunen van deze slachtoffers, ongeacht hun land van herkomst, blijven** een prioriteit voor de Unie en **een wettelijke verplichting van** de lidstaten.

(1 bis) Aan mensenhandel liggen verschillende oorzaken ten grondslag. Armoede, conflicten, ongelijkheid, gendergerelateerd geweld, het gebrek aan realistische kansen op werk of sociale steun, humanitaire crises en discriminatie zijn slechts enkele van de belangrijke factoren die ervoor zorgen dat mensen, met name vrouwen, kinderen en personen die tot gemarginaliseerde groepen behoren, kwetsbaar zijn voor mensenhandel.

(2) Richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad² is het belangrijkste rechtsinstrument van de Unie voor het voorkomen en bestrijden van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers van dit misdrijf. Die richtlijn voorziet in een breed kader voor de aanpak van mensenhandel door minimumvoorschriften vast te stellen voor de definitie van strafbare feiten en sancties. Zij bevat ook gemeenschappelijke bepalingen ter versterking van de **bijstand**, preventie en bescherming van **alle** slachtoffers, waarbij rekening wordt gehouden met **gender-, invaliditeits- en kinderperspectieven en met name met de behoeften van niet-begeleide kinderen en kinderen die van ouderlijke zorg verstoken zijn.**

(2 bis) Er is ook behoefte aan een intersectionele benadering voor alle maatregelen die gericht zijn op het voorkomen en bestrijden van mensenhandel, alsook op de bijstand, ondersteuning en bescherming van slachtoffers, waarbij rekening wordt gehouden met hun specifieke behoeften.

¹ PB C , , blz. .

²⁷ PB C , , blz. .

² Richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan, en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/629/JBZ van de Raad ([PB L 101](#) van 15.4.2011, blz. 1).

- (3) De EU-strategie voor de bestrijding van mensenhandel 2021–2025¹ bevat een beleidsrespons die gebaseerd is op een multidisciplinaire en brede aanpak, welke zowel voorkoming en bescherming van slachtoffers als vervolging en veroordeling van mensenhandelaars bestrijkt. Deze strategie omvat een reeks acties die in nauw overleg met maatschappelijke organisaties moeten worden uitgevoerd. Om de veranderende trends op het gebied van mensenhandel en de door de Commissie, **deskundigen en op het terrein werkzame maatschappelijke organisaties** vastgestelde tekortkomingen aan te pakken, en nog krachtiger tegen dit misdrijf op te treden, is het niettemin noodzakelijk Richtlijn 2011/36/EU te wijzigen. De geconstateerde dreigingen en trends waarvoor nieuwe regels moeten worden vastgesteld, hebben met name betrekking op de werkwijzen van mensenhandelaars, met inbegrip van het plegen of faciliteren van strafbare feiten in verband met mensenhandel door middel van informatie- en communicatietechnologieën. De geconstateerde tekortkomingen in de strafrechtelijke respons die een aanpassing van het rechtskader vereisen, hebben betrekking op strafbare feiten in verband met mensenhandel die in het belang van rechtspersonen zijn gepleegd, op het systeem voor gegevensverzameling, **op de samenwerking en coördinatie tussen de lidstaten** en op de nationale systemen voor de vroegtijdige **opsporing en** identificatie van, **gespecialiseerde** bijstand aan en ondersteuning van slachtoffers van mensenhandel.
- (4) Voor de aanpak van strafbare feiten in verband met mensenhandel gepleegd voor andere doeleinden dan seksuele of arbeidsuitbuiting, die gestaag in aantal toenemen en aan belang winnen, is het noodzakelijk gedwongen huwelijken, illegale adoptie, **draagmoederschap voor reproductieve uitbuiting en uitbuiting van kinderen in een tehuis of een gesloten instelling** toe te voegen aan de vormen van uitbuiting die uitdrukkelijk in de richtlijn worden genoemd, en ervoor te zorgen dat de lidstaten in hun nationale rechtsstelsels een zo breed mogelijk scala aan vormen van uitbuiting aanpakken, voor zover die de constitutieve bestanddelen van mensenhandel omvatten. **Bovendien worden kinderen beschouwd als een van de kwetsbaarste groepen die het doelwit zijn van criminele organisaties die bij mensenhandel betrokken zijn. Deze kinderen worden vaak uitgebuit door criminele groepen die hen werven om zich bij criminele organisaties aan te sluiten om later strafbare activiteiten te plegen. Om dit toenemende fenomeen aan te pakken, is het van essentieel belang dat de lidstaten ervoor zorgen dat het werven van kinderen voor het plegen van of deelnemen aan strafbare activiteiten een vorm van uitbuiting is in de zin van deze richtlijn.**
- (4 bis) Kinderen die in een tehuis of een gesloten instelling worden geplaatst, vormen een groep die bijzonder kwetsbaar is voor mensenhandel. Zij kunnen in deze instellingen worden geplaatst of vastgehouden met het oog op uitbuiting en profijt, of tijdens en na hun plaatsing worden verhandeld. Deze kwetsbaarheid blijft bestaan wanneer zij op meerderjarige leeftijd dergelijke instellingen verlaten.**
- (4 ter) Om te voldoen aan hun primaire verantwoordelijkheid voor de eerbiediging, bescherming en bevordering van de rechten van alle slachtoffers van**

¹ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's over de EU-strategie voor de bestrijding van mensenhandel 2021–2025 ([COM\(2021\) 171 final](#) van 14.4.2021).

mensenhandel, ongeacht hun land van herkomst, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat de norm van passende zorgvuldigheid samen met het beginsel van verantwoordelijkheid van de staat, waarbij wordt bevestigd dat de slachtoffers als rechthebbenden centraal staan, in hun nationaal recht worden opgenomen. De lidstaten moeten er ook voor zorgen dat hun nationale kader ter voorkoming en bestrijding van mensenhandel bijdraagt tot de eliminatie van alle vormen van discriminatie op grond van onder meer geslacht, gender, ras of etnische afkomst, handicap, leeftijd, seksuele gerichtheid, genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken, of een combinatie daarvan. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat hun nationale kaders worden toegepast op een wijze die geen negatieve gevolgen heeft voor slachtoffers.

- (5) Een toenemend aantal strafbare feiten in verband met mensenhandel wordt gepleegd met behulp van of gefaciliteerd door informatie- of communicatietechnologieën, *met als gevolg dat het aantal slachtoffers dat online wordt uitgebuit sterk stijgt. De onlinedimensie is een aanzienlijk aspect van mensenhandel geworden aangezien mensenhandelaars internet en sociale media onder meer gebruiken als methode om alomvattende netwerken voor mensenhandel tot stand te brengen, om met andere mensenhandelaars te communiceren*, om slachtoffers te werven, aan te bieden of uit te buiten, controle uit te oefenen en vervoer *en huisvesting* te organiseren. Internet en sociale media worden ook gebruikt voor de verspreiding van aan exploitatie gerelateerd materiaal. Daarom is het belangrijk de onlinedimensie van *mensenhandel en het verband tussen de online- en offlinedimensie* van het misdrijf *in alle stadia* in het rechtskader *aan te pakken, vanaf de preventie tot de vervolging ervan. Bij de bestrijding van onlinemensenhandel moet ten volle gebruik worden gemaakt van bestaande instrumenten, zoals Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad*¹.
- (6) Om te zorgen voor een krachtigere strafrechtelijke respons op ten voordele van rechtspersonen gepleegde strafbare feiten in verband met mensenhandel en om het plegen van die strafbare feiten te ontmoedigen, moet de sanctieregeling voor rechtspersonen worden aangescherpt met een evenredige verplichte aanpak. Daarom wordt de facultatieve sanctieregeling van Richtlijn 2011/36/EU vervangen door een verplichte sanctieregeling, die van toepassing is wanneer een rechtspersoon aansprakelijk wordt gesteld op grond van artikel 5, leden 1 en 2.
- (7) Bij de bestrijding van mensenhandel moet ten volle gebruik worden gemaakt van de bestaande instrumenten voor de bevrozing en confiscatie van opbrengsten van en hulpmiddelen bij misdrijven, zoals Richtlijn EU/XX/YY van het Europees Parlement en de Raad [voorgestelde richtlijn betreffende de ontneming en confiscatie van vermogensbestanddelen]². ■ Bevroren en geconfisqueerde hulpmiddelen en de opbrengsten van in Richtlijn 2011/36/EU bedoelde strafbare feiten *moeten bij*

¹ *Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (digitaaldienstenverordening) (PB L 277 van 27.10.2022, blz. 1).*

² COM (2022) 245.

voorrang worden gebruikt om slachtoffers bij te staan en te beschermen, onder meer door middel van **de directe schadevergoeding van slachtoffers** . **Wanneer het niet mogelijk is bevroren en geconfisqueerde hulpmiddelen en de opbrengsten te gebruiken om slachtoffers bij te staan, te ondersteunen en te beschermen door middel van directe schadevergoeding, moeten deze hulpmiddelen en opbrengsten worden gebruikt voor maatschappelijke doeleinden, meer bepaald door toewijzing ervan aan organisaties die slachtoffers van mensenhandel bijstaan en ondersteunen. Bevroren en geconfisqueerde vermogensbestanddelen mogen niet de enige financieringsbron zijn om slachtoffers te vergoeden, te ondersteunen of bij te staan. De lidstaten moeten hiertoe een nationaal fonds of een gelijkaardig instrument instellen voor slachtoffers van mensenhandel en voor verder onderzoek naar en vervolging van gevallen van mensenhandel.**

(7 bis) Om de coördinatie tussen alle organen die mensenhandel bestrijden te vergroten en de nationale beleidsresponsen te versterken, moeten nationale coördinatoren voor de bestrijding van mensenhandel worden aangesteld. De lidstaten moeten zorgen voor de toewijzing van toereikende middelen aan de nationale coördinatoren voor de bestrijding van mensenhandel zodat deze hun taken doeltreffend en adequaat kunnen uitvoeren.

(7 ter) In het licht van het programma van Stockholm en met het oog op de ontwikkeling van een geconsolideerde Uniestrategie tegen mensenhandel die tot doel heeft de inzet en de inspanningen van de Unie en de lidstaten ter voorkoming en bestrijding van deze handel verder te versterken, moeten de lidstaten de taken van een EU-coördinator voor de bestrijding van mensenhandel faciliteren, namelijk de coördinatie van de respons van de Unie op mensenhandel, de ontwikkeling van kennis en bevindingen over de verschillende aspecten van mensenhandel, onder meer onderzoek van de genderdimensie en de bijzondere kwetsbaarheid van kinderen, het verbeteren van de coördinatie en samenhang tussen de instellingen en agentschappen/bureaus van de Unie en tussen de lidstaten en internationale actoren, het voorkomen van dubbel werk, bijdragen aan de uitwerking van bestaande of nieuwe beleidsmaatregelen en strategieën van de Unie die van belang zijn voor de bestrijding van mensenhandel of het rapporteren aan instellingen van de Unie.

(8) Om de nationale preventiecapaciteit en de nationale capaciteit om slachtoffers in een vroeg stadium op te sporen en te identificeren, te vergroten en om slachtoffers door te verwijzen naar de passende beschermings-, bijstands- en ondersteuningsdiensten, is het noodzakelijk om bij wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen nationale verwijzingsmechanismen in de lidstaten in te stellen. Het instellen van formele nationale verwijzingsmechanismen en het aanwijzen van nationale contactpunten voor verschillende vormen van mensenhandel zijn essentiële maatregelen ter verbetering van de grensoverschrijdende samenwerking en om te zorgen voor de vroegtijdige opsporing en identificatie van en bijstand en ondersteuning aan slachtoffers via coördinatie tussen de bevoegde autoriteiten en de relevante hulpverleningsorganisaties. Wanneer er sprake is van kinderen, met name meisjes, die slachtoffer zijn, moeten de mechanismen steun verlenen op een wijze die in het

bijzonder aan hun specifieke behoeften is aangepast, zoals uiteengezet in deze richtlijn.

- (8 bis) Om de nationale capaciteit voor opsporing, identificatie en verwijzing van slachtoffers te versterken, moeten de lidstaten ook nationale actieplannen ter bestrijding van mensenhandel ontwikkelen. Zij moeten die plannen regelmatig evalueren en actualiseren. De nationale actieplannen moeten uitgebreide maatregelen omvatten, onder meer in verband met preventie, monitoring, gegevensverzameling, coördinatie en passende zorgvuldigheid om herhaalde mensenhandel te voorkomen. De lidstaten moeten deze plannen in overleg met maatschappelijke organisaties ontwikkelen en actualiseren.*
- (8 ter) De bijstand aan en de bescherming en ondersteuning van slachtoffers van mensenhandel mogen niet afhankelijk worden gesteld van hun medewerking aan het strafonderzoek, de vervolging of het proces in verband met strafbare feiten met betrekking tot hun situatie als slachtoffer van mensenhandel, en evenmin van het welslagen van dergelijke procedures. Slachtoffers van mensenhandel mogen niet worden vastgehouden, in staat van beschuldiging gesteld of vervolgd voor onregelmatigheden in verband met hun binnenkomst in of verblijf in een lidstaat, of wegens hun betrokkenheid bij onwettige activiteiten, en zij mogen niet worden uitgesloten van bijstand, ondersteuning en bescherming op grond van hun besluit om niet mee te werken aan onderzoeks- of vervolgingsautoriteiten.*
- (9) Teneinde een coherente beleidsrespons te ontwikkelen om de vraag tegen te gaan en de strafrechtelijke inspanningen om de vraag en het aanbod in alle lidstaten terug te dringen, verder te versterken en te harmoniseren, is het van belang het gebruikmaken van diensten en handelingen die het voorwerp zijn van uitbuiting en worden verleend door een slachtoffer van een strafbaar feit op het gebied van mensenhandel, strafbaar te stellen. De strafbaarstelling van dit feit maakt deel uit van een brede aanpak om de vraag terug te dringen, wat tot doel heeft het grote aanbod en de grote vraag waardoor alle vormen van uitbuiting in de hand worden gewerkt aan te pakken en komaf te maken met de huidige cultuur van straffeloosheid. Het strafbare feit mag niet van toepassing zijn op klanten die producten kopen die onder omstandigheden van arbeidsuitbuiting zijn vervaardigd, aangezien zij niet de gebruikers van een dienst zijn. Deze richtlijn stelt in dit verband een wettelijk minimumkader vast en het staat de lidstaten vrij strengere strafrechtelijke regels vast te stellen of te handhaven.*
- (9 bis) De inspanningen om het bewust gebruik van diensten van slachtoffers van mensenhandel strafbaar te stellen hebben niet geleid tot een daling van de vraag, terwijl landen die in verband met deze vraag wetgeving hebben vastgesteld doeltreffend zijn gebleken. Om te voorkomen dat een hoge drempel voor vervolging wordt gecreëerd en dat de doelstelling van de richtlijn om de vraag te verminderen niet wordt gehaald, mag de strafrechtelijke aansprakelijkheid niet worden beperkt tot het gebruik van seksuele diensten in de wetenschap dat de betrokken persoon het slachtoffer is van mensenhandel.*
- (9 ter) Strafrechtelijke inspanningen moeten met andere maatregelen worden gecombineerd om te kunnen bereiken dat de vraag die tot mensenhandel aanzet wordt ontmoedigd. Die maatregelen moeten op slachtoffers gerichte informatie en bewustmakingscampagnes omvatten, evenals opleiding, onder meer specifiek voor*

mannen bedoelde opleiding, educatieve activiteiten waarin gelijkheid wordt bevorderd en seksistische stereotypen, racisme en gendergerelateerd geweld worden bestreden, en daarnaast ook onderzoek naar de relatie tussen kwetsbare situaties en de blootstelling aan risico's van mensenhandel.

(9 quater) Personen met een handicap, met name meisjes met een handicap, lopen een hoger risico om het slachtoffer van mensenhandel te worden. Daders kunnen hen specifiek in het vizier nemen gezien hun grotere kwetsbaarheid en de belemmeringen waarmee zij te maken krijgen bij hun toegang tot de rechter. Aangezien de lidstaten partij zijn bij het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap, moeten zij bij het aanbieden van ondersteuningsmaatregelen rekening houden met de specifieke behoeften van slachtoffers van mensenhandel met een handicap, en ervoor zorgen dat ambtenaren een passende opleiding krijgen zodat zij slachtoffers op een gehandicaptenvriendelijke manier kunnen bijstaan. De lidstaten moeten ook de nodige maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat slachtoffers van mensenhandel met een handicap effectief kunnen deelnemen aan gerechtelijke procedures.

(9 quinquies) Gezien het Verdrag van de Verenigde Naties betreffende de status van staatlozen van 28 september 1954 en het Verdrag van de Verenigde Naties tot beperking der staatloosheid van 30 augustus 1961 (de "VN-verdragen betreffende staatloosheid"), moeten de lidstaten rekening houden met de specifieke behoeften van staatlozen die het slachtoffer zijn van mensenhandel, en de nodige maatregelen nemen om te voorkomen dat slachtoffers van mensenhandel staatloos worden. De lidstaten moeten ook de nodige maatregelen nemen om de identiteit van de slachtoffers van mensenhandel vast te stellen en hun staatsburgerschap en burgerschapsstatus vast te stellen en te bevestigen.

(10) De verzameling van correcte, *betrouwbare*, coherente, *geanonimiseerde* gegevens *die ten minste volgens geslacht, gender, ras en etnische afkomst, leeftijd, sociaal-economische klasse, staatsburgerschap en staatloosheid worden uitgesplitst en indien mogelijk op grond van het nationale recht tussen de lidstaten kunnen worden vergeleken, alsook* de tijdige publicatie van verzamelde gegevens en statistieken zijn van fundamenteel belang om precies te weten op welke schaal mensenhandel in de Unie plaatsvindt. De lidstaten verplichten om jaarlijks *in samenwerking met de relevante agentschappen van de Unie* op geharmoniseerde wijze statistische gegevens over mensenhandel te verzamelen en aan de Commissie mee te delen, zal naar verwachting de algemene kennis over het verschijnsel sterk bevorderen en ervoor zorgen dat beleid en strategieën op gegevens worden gebaseerd. Aangezien het belangrijk is zo snel mogelijk over actuele statistische gegevens te beschikken, is het passend te bepalen dat het artikel over gegevensverzameling zo spoedig mogelijk van toepassing wordt, dat wil zeggen bij de inwerkingtreding van deze richtlijn.

(10 bis) Alle lidstaten moeten zich houden aan het beginsel van non-refoulement, dat staten verbiedt een persoon uit te zetten uit hun rechtsgebied of het gebied waar zij effectieve zeggenschap hebben of terug te leiden naar de grenzen van een grondgebied waar redelijkerwijs kan worden aangenomen dat die persoon na zijn terugkeer het risico loopt op onherstelbaar leed, onder meer vervolging, foltering,

mishandeling of andere ernstige schendingen van de mensenrechten. Het beginsel van non-refoulement is bindend voor alle lidstaten overeenkomstig het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

(10 ter) De lidstaten moeten in asielprocedures rekening houden met de specifieke kwetsbare situatie van slachtoffers van mensenhandel die internationale bescherming behoeven, onder meer door middel van bijzondere procedurele waarborgen en hun mogelijke uitsluiting van de grensprocedure na een individuele beoordeling door de nationale autoriteiten overeenkomstig Verordening (EU) XX/YY van het Europees Parlement en de Raad [voorgestelde verordening tot vaststelling van een gemeenschappelijke procedure voor internationale bescherming in de Unie en tot intrekking van Richtlijn 2013/32/EU], alsook met bijzondere opvangbehoeften overeenkomstig Richtlijn (EU) XX/YY van het Europees Parlement en de Raad [voorgestelde richtlijn tot vaststelling van normen voor de opvang van verzoekers om internationale bescherming].

(10 quater) De lidstaten moeten bijzondere aandacht besteden aan het voorkomen dat slachtoffers van mensenhandel opnieuw worden verhandeld in de Unie wanneer zij overdrachten uitvoeren uit hoofde van Verordening EU/XX/YY van het Europees Parlement en de Raad [voorgestelde verordening betreffende asiel- en migratiebeheer en tot wijziging van Richtlijn 2003/109/EG van de Raad], met name door hen niet over te dragen aan het land waar zij werden uitgebuit bij hun eerste aankomst of waar de daders zich bevinden, waardoor zij meer risico lopen opnieuw te worden verhandeld en opnieuw getraumatiseerd te worden, onverminderd het recht op een gezinsleven.

(10 quinquies) Het is belangrijk te voorkomen dat slachtoffers moeten kiezen tussen de asielprocedure en het aanvragen van een verblijfsvergunning op grond van Richtlijn 2004/81/EG van de Raad¹. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat deze procedures complementair zijn.

(10 sexies) Onder meer ontvoering, opsluiting, verkrachting, seksuele slavernij, dwangarbeid, de verwijdering van organen, fysieke mishandeling, uithongering en het ontzeggen van medische behandeling zijn inherent aan mensenhandel. Dit zijn ernstige schendingen van de mensenrechten, die tot vervolging kunnen leiden. Bovendien kunnen slachtoffers van mensenhandel het risico lopen te worden vervolgd of andere ernstige schendingen van de mensenrechten te ondergaan als zij naar hun land van herkomst terugkeren. Die personen moeten internationale bescherming krijgen zoals bepaald in het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen en in Richtlijn (EU) XX/YY van het Europees Parlement en de Raad [voorgestelde richtlijn inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor

¹ *Richtlijn 2004/81/EG van de Raad van 29 april 2004 betreffende de verblijfstitel die in ruil voor samenwerking met de bevoegde autoriteiten wordt afgegeven aan onderdanen van derde landen die het slachtoffer zijn van mensenhandel of hulp hebben gekregen bij illegale immigratie (PB L 261 van 6.8.2004, blz. 19).*

subsidiare bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming], in het internationaal recht inzake de mensenrechten of in andere vormen van bescherming uit hoofde van het nationaal recht.

(10 septies) Het gebrek aan veilige en legale migratiemogelijkheden, humanitaire crises en de algemene vraag naar goedkope en op uitbuiting gebaseerde banen, diensten en handelingen, in combinatie met het gebrek aan juridische bescherming, stellen mensen bloot aan een aanzienlijk risico van uitbuiting en misbruik en vergroten de kans dat migranten, vluchtelingen en asielzoekers in de handen van mensenhandelaars terechtkomen.

(10 octies) De lidstaten moeten bij de uitvoering van nationale maatregelen ter bestrijding van mensenhandel, met name tijdens het identificatieproces, altijd voorrang geven aan een aanpak die is gebaseerd op de bescherming van de grondrechten van de slachtoffers boven vervolging.

(10 nonies) Indien slachtoffers worden beschermd en bijgestaan, is het minder waarschijnlijk dat ze het risico lopen opnieuw slachtoffer te worden en opnieuw te worden verhandeld, en is het waarschijnlijk dat zij meer openstaan voor vrijwillige deelname aan strafprocedures door te getuigen tegen mensenhandelaars, zodra zij vertrouwen hebben gekregen in de hulporganisaties en de autoriteiten.

(10 decies) Bij een humanitaire crisis moeten de lidstaten in hun noodplannen maatregelen ter bestrijding van mensenhandel opnemen. Die maatregelen moeten vanaf het begin van een crisis worden uitgevoerd en maatregelen voor de bescherming van kinderen omvatten.

(10 undecies) De lidstaten zorgen ervoor dat minderjarige slachtoffers gratis psychologische, psychosociale, emotionele en educatieve ondersteuning krijgen overeenkomstig hun leeftijd en maturiteit. Ondersteuning moet ook worden geboden aan kinderen die getuige zijn geweest van mensenhandel of kinderen die als gevolg van mensenhandel van ouderlijke zorg verstoken zijn.

(10 duodecies) De lidstaten moeten ervoor zorgen dat voor niet-begeleide minderjarige slachtoffers van mensenhandel een voogd wordt aangesteld die hen vertegenwoordigt en bijstaat en namens hen optreedt om hun belangen te vrijwaren en hun algemeen welzijn te waarborgen. Indien er, overeenkomstig deze richtlijn, een voogd en/of een vertegenwoordiger voor een kind moet worden aangesteld, mogen deze functies door dezelfde persoon of door een rechtspersoon, een instelling of een instantie worden uitgeoefend.

(11) Aangezien de doelstellingen van deze richtlijn, te weten het voorkomen en bestrijden van mensenhandel, en het beschermen van de slachtoffers van dit misdrijf, niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt en derhalve vanwege de omvang en het effect van de maatregelen beter op het niveau van de Unie kan worden bereikt, kan de Unie overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel, gaat deze richtlijn niet verder dan wat nodig is om deze doelstelling te verwezenlijken.

- (12) De richtlijn is in overeenstemming met de grondrechten en strookt met de beginselen die zijn erkend in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, met name waar het gaat om de eerbiediging en bescherming van de menselijke waardigheid, het verbod op slavernij, dwangarbeid en mensenhandel, het recht op **lichamelijke en mentale** integriteit, het verbod op foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen, het recht op vrijheid en veiligheid, de bescherming van persoonsgegevens, de vrijheid van meningsuiting en van informatie, de vrijheid van beroep en het recht te werken, de gelijkheid van vrouwen en mannen, de rechten van het kind, de rechten van personen met een handicap, het verbod op kinderarbeid, het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een eerlijk proces, het legaliteitsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel inzake delicten en straffen. Deze richtlijn strekt er in het bijzonder toe de volledige eerbiediging te waarborgen van die rechten en beginselen, die dienovereenkomstig moeten worden toegepast.
- (13) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 en artikel 4 bis, lid 1, van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en onverminderd artikel 4 van dat protocol, neemt Ierland niet deel aan de vaststelling van deze richtlijn en is deze niet bindend voor, noch van toepassing op Ierland. [Of] Overeenkomstig artikel 3 en artikel 4 bis, lid 1, van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, heeft Ierland [bij brief van ...] te kennen gegeven dat het aan de vaststelling en toepassing van deze richtlijn wenst deel te nemen.
- (14) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van het Protocol betreffende de positie van Denemarken, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, neemt Denemarken niet deel aan de vaststelling van deze richtlijn, die derhalve niet bindend is voor, noch van toepassing is in deze lidstaat.
- (15) Overeenkomstig de gezamenlijke politieke verklaring van 28 september 2011 van de lidstaten en de Commissie over toelichtende stukken¹ hebben de lidstaten zich ertoe verbonden om in gerechtvaardigde gevallen de kennisgeving van hun omzettingsmaatregelen vergezeld te doen gaan van één of meer stukken waarin het verband tussen de onderdelen van een richtlijn en de overeenkomstige delen van de nationale omzettingsinstrumenten wordt toegelicht. Met betrekking tot deze richtlijn acht de wetgever de toezending van die stukken gerechtvaardigd.

(15 bis) Bij de bescherming van slachtoffers van mensenhandel moet ten volle gebruik worden gemaakt van bestaande instrumenten betreffende de rechten van slachtoffers, zoals Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad².

¹ PB C 369 van 17.12.2011, blz. 14.

² Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming

(16) Richtlijn 2011/36/EU moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Wijzigingen van Richtlijn 2011/36/EU

Richtlijn 2011/36/EU wordt als volgt gewijzigd:

1) *In artikel 2 wordt lid 3 vervangen door:*

“3. Uitbuiting omvat ten minste uitbuiting van prostitutie van anderen, andere vormen van seksuele uitbuiting, gedwongen arbeid of dienstverlening, met inbegrip van bedelarij, slavernij en met slavernij vergelijkbare praktijken, dienstbaarheid, uitbuiting van strafbare activiteiten, de verwijdering van organen, gedwongen huwelijken, illegale adoptie, draagmoederschap voor reproductieve uitbuiting, uitbuiting van kinderen in een tehuis of een gesloten instelling, en het werven van kinderen voor het plegen van of deelnemen aan strafbare activiteiten. ”;

2) het volgende artikel 2 bis wordt ingevoegd:

“Artikel 2 bis

Strafbare feiten op het gebied van mensenhandel gepleegd met behulp van of gefaciliteerd door informatie- of communicatietechnologieën

De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de in artikel 2, lid 1, bedoelde opzettelijke gedragingen en middelen en de in artikel 2, lid 3, bedoelde uitbuiting ook met behulp van informatie- en communicatietechnologieën gepleegde handelingen omvatten.”

2 bis) Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 2 wordt vervangen door:

“2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat een maximumgevangenisstraf van ten minste tien jaar wordt gesteld op de in artikel 2 bedoelde strafbare feiten indien dit strafbare feit:

a) is gepleegd tegen een bijzonder kwetsbaar slachtoffer, wat in het kader van deze richtlijn ten minste de volgende gronden omvat: verblijfsstatus, zwangerschap, afhankelijkheid of lichamelijke, mentale, intellectuele of zintuiglijke handicap of problemen, een slachtoffer dat woont in een instelling zoals bejaardentehuizen, kindertehuizen, opvangcentra, detentiecentra of onthaalcentra voor asielzoekers, alsook staatloze en minderjarige

van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ van de Raad (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 57).

slachtoffers;

b) is gepleegd in het kader van een criminele organisatie in de zin van Kaderbesluit 2008/841/JBZ van de Raad van 24 oktober 2008 ter bestrijding van georganiseerde criminaliteit¹;

c) het leven van het slachtoffer opzettelijk of door grove nalatigheid in gevaar heeft gebracht of de dood van het slachtoffer heeft veroorzaakt;

d) gepaard is gegaan met ernstige geweldpleging of het slachtoffer zeer ernstig lichamelijk of psychologisch letsel heeft toegebracht;

d bis) is gepleegd met behulp van informatie- of communicatietechnologieën door het creëren van expliciete seksuele inhoud van een slachtoffer van mensenhandel, met inbegrip van het delen of dreigen met het delen van dergelijke inhoud, of het verkrijgen van economische voordelen daarvan, waardoor het slachtoffer in een situatie van uitbuiting of kwetsbaarheid terechtkomt of blijft en aanzienlijke psychologische schade wordt veroorzaakt;

d ter) is gepleegd door het slachtoffer drugs, alcohol of andere bedwelmende stoffen te doen innemen of gebruiken, of onder invloed daarvan te brengen; of

d quater) is gepleegd door een dader die al eerder voor soortgelijke strafbare feiten is veroordeeld.”;

b) het volgende lid wordt toegevoegd:

“5. De lidstaten treffen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat gedragingen en middelen als bedoeld in artikel 2, lid 1, en uitbuiting in de zin van artikel 2, lid 3, niet alleen strafbaar zijn met de in de leden 1 en 2 bedoelde sancties, maar ook met boetes die evenredig zijn met de ernst en duur van het leed dat het slachtoffer van mensenhandel werd berokkend, alsook met de financiële voordelen die het begaan van het strafbare feit heeft opgeleverd.”;

2 ter) Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 1 wordt de inleidende zin vervangen door:

“1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat een rechtspersoon aansprakelijk kan worden gesteld voor de in de artikelen 2, 3 en 18 bis, lid 1, bedoelde strafbare feiten, te zinnen voordele gepleegd door een persoon die individueel of als deel van een orgaan van de rechtspersoon optreedt en bij de rechtspersoon een leidende positie heeft, die gebaseerd is op:”;

b) lid 2 wordt vervangen door:

“2. De lidstaten zorgen er eveneens voor dat een rechtspersoon aansprakelijk kan worden gesteld wanneer als gevolg van gebrekkig toezicht of gebrekkige controle door een in lid 1 bedoelde persoon strafbare feiten zoals bedoeld in de artikelen 2, 3 en 18 bis, lid 1, konden

¹ PB L 300 van 11.11.2008, blz. 42.

worden gepleegd ten voordele van die rechtspersoon door een persoon die onder diens gezag staat.”;

3) de artikelen 6 en 7 worden vervangen door:

*“Artikel 6
Sancties tegen rechtspersonen*

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat aan een rechtspersoon die krachtens artikel 5, leden 1 of 2, aansprakelijk is gesteld, al dan niet strafrechtelijke geldboetes kunnen worden opgelegd, alsmede, indien passend, de volgende sancties:

- a) uitsluiting van door de overheid verleende voordelen, steun of subsidies;
- b) tijdelijke of blijvende sluiting van vestigingen die zijn gebruikt voor het plegen van het strafbare feit.

b bis) uitsluiting van deelname aan overheidscontracten;

b ter) gedeeltelijke of volledige teruggave van uitkeringen, hulp en subsidies van overheidswege die tot 12 maanden vóór het plegen van de strafbare feiten in verband met mensenhandel zijn toegekend;

2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat aan een rechtspersoon die krachtens artikel 5, leden 1 of 2, aansprakelijk is gesteld voor een strafbaar feit dat is gekwalificeerd door een van de omstandigheden als vermeld in artikel 4, lid 2, indien passend, de volgende sancties worden opgelegd:

- a) een tijdelijk of permanent verbod op het uitoefenen van commerciële activiteiten,
- b) plaatsing onder toezicht van de rechter,
- c) gerechtelijke ontbinding.

3. De lidstaten zorgen ervoor dat de in de leden 1 en 2 bedoelde sancties doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.”

*Artikel 7
Bevriezing en confiscatie*

De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat hun bevoegde autoriteiten overeenkomstig Richtlijn EU/XX/YY van het Europees Parlement en de Raad [*voorgestelde richtlijn betreffende ontneming en confiscatie van vermogensbestanddelen*]¹ de opbrengsten van, en de hulpmiddelen die zijn gebruikt of bestemd zijn om te worden gebruikt voor het plegen of het bijdragen aan het plegen van de in deze richtlijn bedoelde strafbare feiten, mogen opsporen, bevriezen, beheren en confisqueren.

De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat bevroren en

¹ COM (2022) 245.

geconfisqueerde opbrengsten die afkomstig zijn uit en hulpmiddelen die zijn gebruikt voor het plegen of het bijdragen aan het plegen van de in deze richtlijn bedoelde strafbare feiten bij voorrang worden gebruikt om slachtoffers te ondersteunen, bij te staan en te beschermen, onder meer door middel van directe schadevergoeding aan slachtoffers, en verder te investeren in onderzoek naar en vervolging van gevallen van mensenhandel.”

3 bis) artikel 8 wordt vervangen door:

“Niet-vervolging of niet-bestrafing van het slachtoffer

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen, met inbegrip van strafrechtelijke bepalingen en procedurele richtsnoeren, om ervoor te zorgen dat slachtoffers van mensenhandel niet aansprakelijk worden gesteld voor hun irreguliere binnenkomst of verblijf in een lidstaat, of voor hun betrokkenheid bij onwettige activiteiten die zij onder dwang hebben gepleegd als rechtstreeks gevolg van het feit dat zij het slachtoffer zijn van een van de in artikel 2 bedoelde handelingen. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om een eventuele procedure tegen het slachtoffer stop te zetten, een einde te maken aan elke beperking van de rechten van het slachtoffer, met inbegrip van vrijheidsbeneming, om alle daarmee verband houdende straffen nietig te verklaren en hun politiegegevens en strafblad te schrappen indien de bevoegde autoriteiten de niet-vervolging en niet-bestrafing hebben nagelaten.

2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de niet-vervolging en niet-bestrafing van het slachtoffer niet afhangen van de medewerking van het slachtoffer aan het strafrechtelijke onderzoek, de vervolging of het proces, onverminderd Richtlijn 2004/81/EG of bepalingen in de nationale wetgeving waarmee die richtlijn is omgezet.

3. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat elk besluit betreffende de niet-vervolging en niet-bestrafing van slachtoffers wordt genomen na een individuele beoordeling van het geval door geschoolde en gekwalificeerde ambtenaren.

4. De lidstaten vergroten het bewustzijn over en verbeteren de capaciteiten met betrekking tot de uitvoering van de op grond van dit artikel vastgestelde nationale bepalingen onder beroepsbeoefenaars die waarschijnlijk in contact komen met slachtoffers, waaronder personen die werkzaam bij rechtshandavingsinstanties, de rechterlijke macht, wettelijke vertegenwoordiging, grensbeheer en de arbeidsinspectie.

5. In het geval van kinderen verbieden de lidstaten de vrijheidsbeneming, vervolging en toepassing van straffen wegens gedwongen betrokkenheid bij onrechtmatige activiteiten die een rechtstreeks gevolg is van een van de in artikel 2 bedoelde, jegens hen gepleegde handelingen.”

3 ter) in artikel 9 worden de leden 3 en 4 vervangen door:

“3. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de personen, eenheden of diensten die belast zijn met het onderzoek naar of de vervolging van de in de artikelen 2 en 3 bedoelde strafbare feiten de hiertoe vereiste opleiding krijgen, en richten gespecialiseerde eenheden op binnen de politiediensten en vervolgingsinstanties van de lidstaten.

4. De lidstaten zorgen ervoor dat beroepsbeoefenaars die waarschijnlijk in contact komen

met slachtoffers van mensenhandel, zoals personen die werkzaam zijn bij rechtshandavingsinstanties, in de gezondheidszorg en sociale diensten, bij algemene en gespecialiseerde hulporganisaties en gerechtelijke instanties een empirisch onderbouwde opleiding en gerichte informatie krijgen op een niveau dat passend is voor hun contacten met slachtoffers, zodat zij mensenhandel kunnen opsporen, voorkomen en aanpakken, en revictimisatie kunnen voorkomen. Dergelijke opleidingen worden ontworpen in overleg met gespecialiseerde hulporganisaties voor vrouwen en gespecialiseerde hulporganisaties voor slachtoffers van mensenhandel, en zijn gebaseerd op de mensenrechten, zijn slachtoffergericht, gender-, taal- en traumabewust, op handicaps toegesneden en kindvriendelijk.

5. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat personen, eenheden en diensten die zijn belast met het onderzoek of de vervolging van de in de artikelen 2, 2 bis en 3 bedoelde strafbare feiten beschikken over doeltreffende rechermiddelen, zoals middelen die in gevallen van georganiseerde en andere zware criminaliteit worden gebruikt. De lidstaten zorgen ervoor dat de maatregelen die worden genomen om de in de artikelen 2, 2 bis en 3 bedoelde strafbare feiten op te sporen, te voorkomen, te onderzoeken en te vervolgen in verhouding staan tot het gepleegde strafbare feit.”

4) **█** artikel 11 wordt **█** vervangen door:

“Artikel 11

Bijstand, ondersteuning en bescherming van slachtoffers van mensenhandel

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat slachtoffers bijstand, ondersteuning en bescherming krijgen in het kader van een genderbewuste, op handicaps toegesneden en kindvriendelijke benadering en op basis van een intersectionele aanpak. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers vóór, tijdens en gedurende een passende periode na de beëindiging van de strafprocedure bijstand, ondersteuning en bescherming krijgen. De lidstaten zorgen ervoor dat de slachtoffers kosteloos toegang hebben tot bijstand in een taal die ze kunnen begrijpen. 1 bis. De lidstaten stellen vast of slachtoffers van mensenhandel staatloos zijn of het risico lopen staatloos te worden en nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat deze slachtoffers bijstand en ondersteuning krijgen, rekening houdend met hun specifieke beschermingsbehoeften.

2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de bevoegde autoriteiten die een op redelijke gronden gebaseerde aanwijzing hebben dat iemand het slachtoffer zou kunnen zijn geworden van een van de in de artikelen 2 en 3 bedoelde strafbare feiten, de betrokkene als slachtoffer te beschouwen en hem/haar ook zo te behandelen. 3. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de verlening van bijstand, ondersteuning en bescherming aan een slachtoffer niet afhangt van diens bereidheid om mee te werken aan het strafrechtelijk onderzoek, de vervolging of het proces, onverminderd Richtlijn 2004/81/EG of bepalingen in de nationale wetgeving waarmee die richtlijn is omgezet.

4. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om bij wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen nationale verwijzingsmechanismen in te stellen voor de vroegtijdige opsporing en identificatie van en bijstand en ondersteuning aan opgespoorde en geïdentificeerde slachtoffers, in samenwerking met relevante hulpverleningsorganisaties, en om een

nationaal contactpunt voor de doorverwijzing van slachtoffers aan te wijzen. In het proces van vroegtijdige opsporing en identificatie van slachtoffers nemen de lidstaten de nodige maatregelen om de betrokkenheid van relevante maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden te waarborgen.

De lidstaten zetten nationale verwijzingsmechanismen op die bevoegdheden hebben op ten minste de volgende gebieden:

a) met betrekking tot de opsporing van slachtoffers: de vaststelling van minimumnormen, aanpassing van de procedures aan de verschillende vormen van uitbuiting die onder deze richtlijn vallen en het opstellen van noodplannen voor gevoelige omgevingen;

b) met betrekking tot de identificatie van slachtoffers: het bevorderen, coördineren en, in voorkomend geval, financieren van programma's voor de identificatie van die slachtoffers, alsmede het ontwikkelen van instrumenten voor risicobeoordeling, ook in humanitaire crises;

c) met betrekking tot de bescherming van slachtoffers: het opzetten van mechanismen om de bijstand aan deze slachtoffers te harmoniseren en minimumnormen vast te stellen in opvangcentra en programma's die slachtoffers doorverwijzen naar specifieke opvangfaciliteiten of psychosociale hulpmiddelen.

5. De in de leden 1, 1 bis en 2 bedoelde bijstand en ondersteuning worden op geïnformeerde wijze en in overleg verleend en behelzen langdurige bijstand en ten minste een levensstandaard waarmee de slachtoffers in hun onderhoud kunnen voorzien via maatregelen als de verschaffing van geschikte en veilige accommodatie en financiële bijstand, middelen voor hun economische en sociale herstel via toegang tot onderwijs, opleiding en toegang tot de arbeidsmarkt, alsmede de noodzakelijke medische behandelingen, waaronder psychologische bijstand, advies en informatie, en indien nodig vertaling en vertolking.

5 bis. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om speciale voorzieningen beschikbaar te stellen voor de opgespoorde en geïdentificeerde slachtoffers van mensenhandel, inclusief vrouwen en niet-begeleide en van hun gezinsleden gescheiden minderjarigen, en zorgen voor veilige plaatsen in opvangcentra. De lidstaten garanderen de aanwezigheid in opvangfaciliteiten van personeel met een opleiding op het gebied van gender, en verstrekken passende steun en financiering aan maatschappelijke organisaties die met deze personen werken.

6. De in lid 5 bedoelde informatie behelst in voorkomend geval informatie over bedenken- en hersteltijd overeenkomstig Richtlijn 2004/81/EG, en informatie over de mogelijke verlening van internationale bescherming overeenkomstig Richtlijn 2004/83/EG van de Raad¹ en Richtlijn 2005/85/EG van de Raad², of op grond van internationale instrumenten of andere

¹ *Richtlijn 2004/83/EG van de Raad¹ van 29 april 2004 inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming (PB L 304 van 30.9.2004, blz. 12).*

² *Richtlijn 2005/85/EG van de Raad van 1 december 2005 betreffende minimumnormen voor procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus (PB L 326 van 13.12.2005, blz. 13).*

soortgelijke nationale voorschriften.

7. De maatregelen voor bijstand en ondersteuning aan en bescherming van de slachtoffers worden aangepast aan de vorm van mensenhandel of uitbuiting en aan de specifieke behoeften van het slachtoffer. De lidstaten hebben aandacht voor de belangen van slachtoffers met specifieke behoeften, met name waar deze behoeften voortkomen uit een eventuele zwangerschap, hun gezondheidstoestand, een handicap, of als gevolg van ernstige vormen van psychisch, fysiek of seksueel geweld die zij hebben ondergaan.”

4 bis) *het volgende artikel wordt ingevoegd:*

“Artikel 11 bis

Slachtoffers van mensenhandel die internationale bescherming nodig hebben

1. De lidstaten zien toe op de naleving van het beginsel van non-refoulement en van het recht van slachtoffers om internationale bescherming of een gelijkwaardige nationale status aan te vragen, ook wanneer het slachtoffer bijstand, ondersteuning en bescherming als bedoeld in artikel 11 ontvangt en niettegenstaande de irreguliere binnenkomst op het grondgebied van de lidstaten of het verblijf als bedoeld in lid 3. Daartoe omvatten de taken van de in artikel 11, lid 4, bedoelde nationale verwijzingsmechanismen nauwe samenwerking met de asielautoriteiten en het vaststellen van protocollen zodat slachtoffers van mensenhandel die ook internationale bescherming behoeven bijstand, ondersteuning en bescherming ontvangen, rekening houdend met de individuele omstandigheden van de slachtoffers, met inbegrip van de vraag of zij discriminatie hebben ondervonden op grond van gender, geslacht, ras of etnische afkomst, handicap, leeftijd, seksuele gerichtheid, genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken, of een combinatie daarvan.

2. De lidstaten stellen passende middelen beschikbaar en nemen de nodige maatregelen om te zorgen voor de snelle en nauwkeurige opsporing en identificatie van slachtoffers van mensenhandel en hun doorverwijzing naar internationale beschermingsprocedures door bevoegde autoriteiten, relevante maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden die betrokken zijn bij de identificatie, opvang en verwerking van irreguliere migranten. De slachtoffers worden zo spoedig mogelijk, in een taal die zij begrijpen, geïnformeerd over hun recht om internationale bescherming aan te vragen.

3. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat het beginsel van niet-vervolging of niet-bestafting van slachtoffers uit hoofde van artikel 8 wordt toegepast op slachtoffers van mensenhandel die internationale bescherming behoeven.

4. De lidstaten zorgen ervoor dat de systemen voor internationale bescherming en de procedures voor de bescherming van slachtoffers van mensenhandel elkaar aanvullen en op elkaar worden afgestemd. Daartoe zijn er passende en doeltreffende verwijzingsmechanismen aanwezig tussen de autoriteiten die bij de bestrijding van mensenhandel betrokken zijn en de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor het verlenen van internationale bescherming.

5. De lidstaten zorgen ervoor dat het onderzoek van verzoeken om internationale bescherming van slachtoffers van mensenhandel en de beoordeling van de gegrondheid van dergelijke verzoeken niet worden gekoppeld aan de bereidheid of het vermogen van een

slachtoffer om met de autoriteiten samen te werken aan het strafonderzoek en de vervolging van mensenhandel, onverminderd Richtlijn 2004/81/EG of bepalingen in de nationale wetgeving waarmee die richtlijn is omgezet.”

4 ter) artikel 12, lid 2 wordt vervangen door:

“2. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers van mensenhandel onverwijld toegang hebben tot juridisch advies en, in overeenstemming met de rol die het desbetreffende rechtsstelsel aan slachtoffers toebedeelt, tot vertegenwoordiging in rechte, ook voor het instellen van een schadevordering. Juridisch advies en vertegenwoordiging in rechte worden kosteloos verstrekt in een taal die zij begrijpen.”

4 quater) aan artikel 13 worden de volgende leden toegevoegd:

“2 bis. De lidstaten zorgen ervoor dat meldingsprocedures veilig en vertrouwelijk zijn en toegankelijk voor kinderen, in overeenstemming met hun leeftijd en rijpheid.

2 ter. De lidstaten nemen de nodige maatregelen voor de vroegtijdige opsporing en identificatie van minderjarige slachtoffers van mensenhandel die op de een of andere manier aangeven dat zij vervolgd zouden kunnen worden en internationale bescherming behoeven, en verwijzen ze door naar de bevoegde nationale asielautoriteiten, overeenkomstig artikel 11 bis.”

4 quinquies) artikel 14 wordt als volgt gewijzigd:

a) de leden 1 en 2 worden vervangen door:

“1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de specifieke acties en ondersteuningsdiensten om minderjarige slachtoffers van mensenhandel op korte en lange termijn bij te staan en te ondersteunen bij hun fysieke en psychosociale herstel, worden ondernomen op basis van een individuele beoordeling van de specifieke omstandigheden van elk afzonderlijk kind, naar behoren rekening houdend met de meningen, behoeften en zorgen van het kind, teneinde tot een duurzame oplossing voor het kind te komen, met inbegrip van programma's om hun overgang naar emancipatie en volwassenheid te ondersteunen om mensenhandel in het vervolg te voorkomen. Binnen een redelijke termijn bieden de lidstaten, in overeenstemming met het nationale recht, toegang tot onderwijs aan minderjarige slachtoffers en kinderen van slachtoffers die overeenkomstig artikel 11 bijstand en ondersteuning genieten. De lidstaten voorzien in onderdak voor minderjarige slachtoffers zonder hen van hun vrijheid te beroven.

2. De lidstaten wijzen een voogd of een vertegenwoordiger voor het minderjarige slachtoffer van mensenhandel aan vanaf het moment dat de minderjarige is geïdentificeerd door de autoriteiten, indien volgens het nationale recht de dragers van de ouderlijke verantwoordelijkheid de belangen van het minderjarige slachtoffer niet kunnen behartigen en/of het niet kunnen vertegenwoordigen wegens een belangenconflict tussen hen en het minderjarige slachtoffer. Deze bepaling is ook van toepassing als het kind slachtoffer is van mensenhandel en onder toezicht van een openbare of particuliere instelling staat.”

b) de volgende leden worden ingevoegd:

“3 bis. De lidstaten zorgen ervoor dat voor niet-begeleide minderjarige slachtoffers van mensenhandel een voogd wordt aangewezen om hen te vertegenwoordigen, bij te staan en namens hen op te treden, naargelang het geval, teneinde hun belangen en algemeen welzijn te beschermen en ervoor te zorgen dat niet-begeleide kinderen aanspraak kunnen maken op de rechten uit hoofde van deze richtlijn. De lidstaten nemen ook de nodige maatregelen om de identiteit en nationaliteit van niet-begeleide kinderen te bepalen en hun gezin te vinden, mits dit in het belang van het kind is.

3 ter. Minderjarige slachtoffers hebben toegang tot gespecialiseerde kinderbeschermings- en ondersteuningsdiensten, met inbegrip van kindvriendelijke opvangplekken en faciliteiten. De lidstaten zorgen ervoor dat maatregelen ter ondersteuning van de bescherming op adequate wijze worden aangeboden aan minderjarige slachtoffers die te maken krijgen met adoptie- en maatschappelijke diensten.”

4 sexes) artikel 15 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 2 wordt vervangen door:

“2. De lidstaten zorgen ervoor, in overeenstemming met de rol die in hun rechtsstelsel aan slachtoffers wordt toebedeeld, dat minderjarige slachtoffers onverwijld toegang hebben tot kosteloos juridisch advies in een taal die zij kunnen begrijpen en tot kosteloze vertegenwoordiging in rechte, ook voor het instellen van een schadevordering.”

b) in lid 3 wordt punt a) vervangen door:

“a) het minderjarige slachtoffer zonder vertraging wordt ondervraagd nadat de feiten bij de bevoegde autoriteiten zijn gemeld;”

4 septies) artikel 16 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt vervangen door:

“1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen opdat in de specifieke handelingen voor bijstand en ondersteuning van minderjarige slachtoffers van mensenhandel als bedoeld in artikel 14, lid 1, terdege rekening wordt gehouden met de

persoonlijke en bijzondere situatie van het niet-begeleide minderjarige slachtoffer. Medewerkers van rechtshandavingsinstanties en andere beroepsgroepen die in contact kunnen komen met slachtoffers of potentiële slachtoffers, moeten adequaat worden opgeleid om niet-begeleide minderjarigen bij te staan en te ondersteunen.”

b) lid 4 wordt vervangen door:

“4. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat tijdens het strafonderzoek en de strafprocedure, overeenkomstig de rol die in hun rechtsstelsel aan het slachtoffer wordt toebedeeld, de bevoegde autoriteiten een vertegenwoordiger aanwijzen ingeval de minderjarige niet begeleid is of

van zijn familie is gescheiden. Deze personen krijgen een gespecialiseerde opleiding om met name rekening te houden met de kwetsbaarheden en behoeften van minderjarige slachtoffers van mensenhandel.”

c) het volgende lid wordt toegevoegd:

“5 bis. De lidstaten werken samen en nemen de nodige maatregelen om gezinsleden van het slachtoffer op te sporen of om verdwenen niet-begeleide minderjarige slachtoffers te vinden en te beschermen.”

4 octies) artikel 17 wordt vervangen door:

“Artikel 17

Schadevergoeding van slachtoffers

-1 bis. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers van mensenhandel uit hoofde van het nationaal recht recht hebben op een doeltreffende en tijdige voorziening in rechte als zich een inbreuk voordoet op de verplichtingen die voortvloeien uit deze richtlijn.

1. De lidstaten zorgen ervoor dat alle slachtoffers van mensenhandel toegang hebben tot doeltreffende regelingen voor schadevergoeding, ongeacht of er een gerechtelijke procedure is aangespannen of niet.

1 bis. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de schadevergoeding die wordt toegekend aan een slachtoffer van mensenhandel als gevolg van een besluit dat is genomen in strafrechtelijke of civielrechtelijke procedures tijdig na vaststelling van dit besluit door de betrokken lidstaat aan het slachtoffer wordt uitbetaald. De betrokken lidstaat verhaalt de kosten van de door de lidstaat aan het slachtoffer voorgeschoten schadevergoeding op diegenen die verantwoordelijk zijn voor die schadevergoeding.

2. De lidstaten richten een nationaal fonds voor slachtoffers of een vergelijkbaar instrument krachtens hun nationale wetgeving op met de bevroren en geconfisqueerde opbrengsten van, en hulpmiddelen die zijn gebruikt voor het plegen, of het bijgedragen aan het plegen van, de in deze richtlijn bedoelde strafbare feiten om schadevergoeding uit te betalen aan slachtoffers.”

5) artikel 18 wordt vervangen door:

“Artikel 18

Preventie

1. De lidstaten wijzen de nodige middelen toe en voorzien in passende maatregelen, zoals onderwijs, opleiding en campagnes, met bijzondere aandacht voor de onlinedimensie, die gericht zijn op potentiële en bestaande gebruikers om de vraag die de voedingsbodem is voor alle vormen van uitbuiting in verband met mensenhandel te ontmoedigen en te doen afnemen.

1 bis. Als er sprake is van kinderen zorgen de lidstaten ervoor dat nationale systemen voor kinderbescherming, met inbegrip van tehuizen of gesloten instellingen, specifieke plannen opstellen ter voorkoming van mensenhandel.

2. De lidstaten nemen passende maatregelen, op genderbewuste en kindvriendelijke wijze en op basis van een intersectionele aanpak, onder meer via internet, zoals informatie- en

bewustwordingscampagnes en onderzoeks- en opleidingsprogramma's, waaronder de bevordering van digitale geletterdheid en vaardigheden voor potentiële slachtoffers, met name vrouwen en meisjes, en in voorkomend geval in samenwerking met betrokken organisaties uit het maatschappelijk middenveld en andere belanghebbenden, zoals de particuliere sector en onlineplatformen, om het bewustzijn te vergroten en mensen, met name kinderen en personen met een handicap, te behoeden voor het gevaar dat zij het slachtoffer worden van mensenhandel.

2 bis. De lidstaten nemen bovendien andere passende maatregelen, zoals onderwijsprogramma's en informatie- en bewustmakingscampagnes die bedoeld zijn om de kennis, met name bij mannen en jongens, te vergroten over de gevolgen van negatieve houdingen, gedragingen en genderstereotypen die de uitbuiting van vrouwen en meisjes bevorderen en daardoor bijdragen aan mensenhandel. De lidstaten zorgen ervoor dat bewustmakingscampagnes op slachtoffers zijn gericht en het publiek meer inzicht verschaffen over de drijvende factoren achter mensenhandel, met speciale aandacht voor de genderdimensie ervan, voor discriminatie op grond van ras en etnische afkomst en voor kwetsbare situaties, en dat die campagnes schadelijke stereotypen afkeuren en normen die uitbuiting en misbruik goedpraten veranderen.

2 ter. De lidstaten nemen maatregelen om grondig en hoogwaardig onderzoek te verrichten naar de analyse van het verband tussen kwetsbare situaties en blootstelling aan risico's van mensenhandel, met inbegrip van onderzoek om het oorzakelijk verband tussen gender en situaties van mensenhandel te onderzoeken, met name minder zichtbare vormen van mensenhandel zoals huishoudelijke slavernij en de verwijdering van organen, waarbij een intersectionele benadering wordt gehanteerd. Het onderzoek moet ook gericht zijn op de diepere oorzaken, prevalentie, gevolgen, slachtoffers, daders, uitingsvormen, kanalen en de behoefte aan ondersteunings- en beschermingsdiensten.

3. De lidstaten trekken de nodige middelen uit om regelmatige gespecialiseerde verplichte opleidingen, waarin stil wordt gestaan bij bewustzijn op het vlak van gender, kinderen en handicaps, aan te bieden aan functionarissen, waaronder eerstelijns politieagenten, rechters, maatschappelijk werkers en ziekenhuismedewerkers, die mogelijk in contact komen met slachtoffers en potentiële slachtoffers van mensenhandel en die hen in staat moet stellen slachtoffers en potentiële slachtoffers van mensenhandel te herkennen en met hen om te gaan.

4. De lidstaten integreren maatregelen ter bestrijding van mensenhandel als onderdeel van hun rampenbestrijdingsplannen en bevorderen hun onderlinge samenwerking en coördinatie om mensenhandel in een dergelijke context te voorkomen en te beperken, in nauwe samenwerking met de EU-coördinator voor de bestrijding van mensenhandel.

5. De lidstaten voeren doeltreffende, toegankelijke en onafhankelijke klachtenmechanismen in. Dergelijke mechanismen zouden bijdragen tot de vroegtijdige opsporing en identificatie van en tot de bijstand en ondersteuning aan slachtoffers van mensenhandel. Klachten kunnen namens het slachtoffer worden ingediend door betrouwbare derden, zoals ngo's, vakbonden of organisaties van migrantenwerknemers, op voorwaarde dat het slachtoffer daarmee heeft ingestemd. Het indienen van een klacht leidt niet tot represailles voor het slachtoffer, met name in verband met zijn immigratiestatus."

6) het volgende artikel 18 bis wordt ingevoegd:

“Artikel 18 bis

Strafbare feiten betreffende het gebruikmaken van diensten die het voorwerp zijn van uitbuiting en worden afgedwongen van een slachtoffer van een strafbaar feit in verband met mensenhandel

1. Om het voorkomen en bestrijden van mensenhandel doeltreffender te maken door de vraag ernaar te ontmoedigen, nemen de lidstaten de nodige maatregelen houdende strafbaarstelling van het gebruikmaken van diensten **van mensen** die het voorwerp zijn van **uitbuiting van de prostitutie van anderen of andere vormen van seksuele uitbuiting** in de zin van artikel 2 **■** .

1 bis. De lidstaten overwegen tevens maatregelen te nemen betreffende degenen die een seksuele handeling door een persoon in een situatie van prostitutie uitlokken, deze seksuele handeling aanvaarden of verkrijgen in ruil voor een beloning, de belofte van een beloning, een voordeel in natura of de belofte van een dergelijk voordeel.

1 ter. Voor andere gevallen van uitbuiting als bedoeld in artikel 2 nemen de lidstaten de nodige maatregelen om het gebruik van dergelijke diensten strafbaar te stellen wanneer de gebruiker wist of redelijkerwijze kon weten dat de betrokkene een slachtoffer van dergelijke uitbuiting was.

2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat op een overeenkomstig **de leden 1 en 2** strafbaar gesteld feit doeltreffende, evenredige en afschrikkende strafrechtelijke straffen en sancties worden gesteld.”

6 bis) artikel 19 wordt vervangen door:

“Artikel 19

Nationale coördinatoren voor de bestrijding van mensenhandel

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om nationale coördinatoren voor de bestrijding van mensenhandel aan te stellen en hen te voorzien van toereikende middelen die nodig zijn om hun taken doeltreffend uit te voeren. De nationale coördinator voor de bestrijding van mensenhandel werkt samen met relevante nationale, regionale en lokale instanties en agentschappen, met name handhavingsinstanties, nationale verwijzingsmechanismen en relevante maatschappelijke organisaties die op dit gebied actief zijn. De nationale coördinator voor de bestrijding van mensenhandel onderhoudt ook contacten met de EU-coördinator voor de bestrijding van mensenhandel en met de relevante agentschappen van de Unie.

2. De nationale coördinator voor de bestrijding van mensenhandel ondersteunt de regering bij de ontwikkeling van samenhangend en doeltreffend beleid, met inbegrip van de nationale actieplannen als bedoeld in artikel 19 ter, om slachtoffers bij te staan, te ondersteunen en te beschermen.

3. De lidstaten stellen ook onafhankelijke nationale rapporteurs aan of stellen soortgelijke mechanismen vast om het effect van maatregelen ter bestrijding van mensenhandel te

monitoren, jaarverslagen en monografieën over aangelegenheden die ernstig of dringend worden geacht of die bijzondere aandacht vereisen in te dienen bij de nationale bevoegde autoriteit en klachten te ontvangen. Zij zijn ook verantwoordelijk voor het beoordelen van de diepere oorzaken en trends op het gebied van mensenhandel, en ten minste voor het verzamelen van de in artikel 19 bis bedoelde statistieken.”

7) het volgende artikel 19 bis wordt ingevoegd:

“Artikel 19 bis

Gegevensverzameling en statistieken

1. De lidstaten verzamelen statistische gegevens om toezicht te houden op de doeltreffendheid van hun systemen voor het bestrijden van de in deze richtlijn bedoelde strafbare feiten.

2. De in lid 1 bedoelde statistische gegevens omvatten ten minste **de volgende vergelijkbare gegevens, uitgesplitst naar intersectionele indicatoren, waaronder gender, ras of etnische afkomst, handicap, leeftijd, nationaliteit of staatloosheid en vormen van uitbuiting, waar mogelijk uit hoofde van het nationale recht:**

a) het aantal **opgespoorde en geïdentificeerde** slachtoffers van in artikel 2 bedoelde strafbare feiten, **tevens** uitgesplitst naar registrerende organisatie, **met inbegrip van het aantal kinderen zonder ouderlijke zorg en niet-begeleide minderjarigen en de vraag of ze slachtoffer zijn van meer dan één vorm van uitbuiting;**

a bis) het aantal slachtoffers dat om regularisatie verzoekt en een tijdelijke of permanente verblijfsvergunning ontvangt als bedoeld in Richtlijn 2004/81/EG betreffende de verblijfstitel die wordt afgegeven aan onderdanen van derde landen die het slachtoffer zijn van mensenhandel;

a ter) het aantal slachtoffers dat deeltijds of voltijds werkt;

a quater) het aantal en de soort diensten voor bijstand, ondersteuning en bescherming die toegankelijk zijn voor slachtoffers, het aantal slachtoffers dat om internationale bescherming verzoekt of daar toegang toe heeft, en het aantal gevallen waarin slachtoffers van deze diensten gebruikmaken en schadevergoeding ontvangen;

a quinquies) het aantal opgespoorde en geïdentificeerde slachtoffers dat is vervolgd of bestraft wegens gedwongen betrokkenheid bij onrechtmatige handelingen die een rechtstreeks gevolg is van een van de in artikel 2 bedoelde, jegens hen gepleegde handelingen, alsook het aantal gestaakte procedures, nietig verklaarde straffen en geschrapte strafbladen in verband met deze handelingen;

b) het aantal verdachten van in artikel 2 bedoelde strafbare feiten **■** ; c) het aantal personen jegens wie vervolging is ingesteld wegens in artikel 2 bedoelde strafbare feiten, **■** aard van de definitieve beslissing tot vervolging **en het aantal rechtspersonen dat uit hoofde van artikel 5, lid 1 of 2, aansprakelijk is gesteld en het aantal en de soort in artikel 6 bedoelde sancties tegen rechtspersonen;**

d) het aantal beslissingen tot vervolging (tenlastelegging van in artikel 2 bedoelde strafbare feiten, tenlastelegging van andere strafbare feiten, beslissing om geen

- vervolging in te stellen, andere);
- e) het aantal personen dat veroordeeld is wegens in artikel 2 bedoelde strafbare feiten █ ;
 - f) het aantal rechterlijke uitspraken (vrijspraak, veroordelingen, andere) wegens in artikel 2 bedoelde strafbare feiten, uitgesplitst naar beslissingen in eerste aanleg, beslissingen in tweede aanleg en definitieve rechterlijke beslissingen (of beslissingen van de hoogste rechter);
 - g) het aantal in verband met in artikel 18 bis, *lid 1*, bedoelde strafbare feiten verdachte, vervolgde en veroordeelde personen █ .

2 bis. De lidstaten zorgen ervoor dat de persoonsgegevens die nodig zijn om de in de leden 1 en 2 bedoelde statistische gegevens te verzamelen zodanig worden verwerkt dat de betrokken personen niet kunnen worden geïdentificeerd.

3. De lidstaten zorgen er in samenwerking met de relevante agentschappen van de Unie voor dat de in lid 2 bedoelde statistische gegevens over het voorgaande jaar uiterlijk op 1 juli van elk jaar volgens alle relevante bepalingen aan de Commissie worden doorgegeven, evenals aan het Europees Parlement.”

7 bis) het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 19 ter

Nationale actieplannen

1. De lidstaten stellen nationale actieplannen ter bestrijding van mensenhandel vast en voeren die uit, in samenwerking met nationale coördinatoren voor de bestrijding van mensenhandel, nationale rapporteurs, relevante belanghebbenden, met inbegrip van rechtshandavingsinstanties, gerechtelijke instanties en maatschappelijke organisaties die ter plaatse actief zijn om mensenhandel te voorkomen en te bestrijden, en wel uiterlijk op... [datum invoegen: twee jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn]. De lidstaten zorgen ervoor dat de nationale actieplannen tenminste om de vijf jaar worden herzien en geactualiseerd.

2. Een nationaal actieplan omvat:

i. preventieve maatregelen, onder meer analyses om in kaart te brengen in welke economische en sociale sectoren het risico van mensenhandel bestaat;

ii. de uitwerking van regelingen inzake passende zorgvuldigheid die moeten worden toegepast door natuurlijke en rechtspersonen die actief zijn in de economische en sociale sectoren waar het risico van mensenhandel werd vastgesteld;

iii. strategieën voor de monitoring van de correcte toepassing van de regelingen inzake passende zorgvuldigheid die zijn uitgewerkt voor specifieke sectoren waar het risico van mensenhandel werd vastgesteld, onder meer aan de hand van inspecties door en rapportage aan de bevoegde administratieve autoriteiten, en de bijbehorende vervolgmaatregelen;

iv. passende mechanismen voor de coördinatie en samenwerking op strategisch en operationeel niveau tussen alle bevoegde autoriteiten, met inbegrip van de relevante agentschappen van de Unie, waarbij aan de bevoegde autoriteiten passende financiële middelen, opleiding en juridische capaciteit ter beschikking worden gesteld;

v. maatregelen ter verbetering van de uitwisseling van informatie en inlichtingen over grensoverschrijdende mensenhandel;

vi. strategieën voor de uitwerking en toepassing van maatregelen om slachtoffers te beschermen tegen herhaalde mensenhandel;

vii. procedures voor regelmatige monitoring en evaluatie van de resultaten die zijn behaald met de uitvoering van de nationale actieplannen ter bestrijding van mensenhandel.

De nationale actieplannen ter bestrijding van mensenhandel en de uitvoeringsverslagen ervan worden openbaar gemaakt.”

7 ter) artikel 20 wordt vervangen door:

Artikel 20

Coördinatie van de strategie van de Unie tegen mensenhandel

1. Teneinde bij te dragen tot een gecoördineerde en geconsolideerde strategie van de Unie tegen mensenhandel vergemakkelijken de lidstaten de taken van de EU-coördinator voor de bestrijding van mensenhandel. Meer bepaald verstrekken de lidstaten de EU-coördinator voor de bestrijding van mensenhandel ten minste de in het artikel 19 bedoelde informatie en de in artikelen 19 bis en 19 ter bedoelde gegevens. De EU-coördinator voor de bestrijding van mensenhandel draagt bij tot de tweejaarlijkse rapportering door de Commissie over de vorderingen in de strijd tegen mensenhandel, in overleg met de nationale coördinatoren voor de bestrijding van mensenhandel, nationale rapporteurs en soortgelijke mechanismen, agentschappen van de EU en relevante maatschappelijke organisaties die actief zijn op het terrein.

2. Om de in lid 1 bedoelde informatie te verstrekken en een coherente samenwerking te waarborgen, richten de lidstaten een coördinerende structuur op tussen de EU-coördinator voor de bestrijding van mensenhandel, de nationale coördinatoren voor de bestrijding van mensenhandel, nationale verwijzingsmechanismen en relevante maatschappelijke organisaties die actief zijn op het terrein.”

8) aan artikel 23 wordt het volgende lid 3 toegevoegd:

“Binnen [*drie* jaar na de omzettingstermijn] dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in waarin wordt beoordeeld in hoeverre de lidstaten de nodige maatregelen hebben genomen om aan *deze richtlijn, met inbegrip van* artikel 18 bis, te voldoen en welk effect die maatregelen sorteren.”

Artikel 2

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk één jaar na de inwerkingtreding aan deze richtlijn te voldoen. Zij

delen de Commissie de tekst van die bepalingen onmiddellijk mee.

Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking ervan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor die verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.
3. Punt 7) van artikel 1, waarbij artikel 19 bis in Richtlijn 2011/36/EU wordt ingevoegd, wordt van toepassing op de in artikel 3 bedoelde dag.

Artikel 3

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 4

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten overeenkomstig de Verdragen.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter